

Nordisk havmiljøplan

13. »Dumping og forbrenning av avfall til havs.

Innledning

I henhold til Helsingforskonvensjonen er dumping av avfall med unntak av ikke forurenende muddermasser, forbudt i Østersjøområdet og forbrenning av avfall til havs forekommer ikke. Dumping og forbrenning av avfall til havs er imidlertid forurensingskilder til Nordsjøen. De nordiske miljøvernministrene har allerede i 1985 vedtatt at dumping og forbrenning av avfall i Nordsjøen bør opphøre snarest mulig.

Oslokommisjonen har i en egen protokoll besluttet at endelig dato for opphør av forbrenningen i konvensjonsområdet skal fastsettes innen 1990.

Alle de nordiske land er parter av Oslokonvensjonen og Londonkonvensjonen som regulerer dumping og forbrenning av avfall til havs. Mens Londonkonvensjonen er global, er Oslokonvensjonen regional (nordøst-Atlanten) og spesielt relevant for Nordsjøen og Nordøstatlantene.

I korthet innebærer konvensjonene:

- forbud mot dumping av visse farlige stoffer (vedlegg I eller »svartliste«-stoffer), unntatt hvor de forekommer som sporstoffer
- særskilte regler for dumping av andre stoffer (vedlegg II eller »gråliste«-stoffer)
- at en rekke faktorer skal tas i betraktning når det gis en dumpetillatelse, bl.a. alternative deponeringsmetoder (Vedlegg III)
- regler for forbrenning av avfall til havs.

Vedtatt mot dumping av radioaktivt avfall behandles spesielt i kapitlet om radioaktive stoffer.

Tilførsler.

Ingen av de nordiske land dumper lenger industriavfall eller kloakkslam. Den eneste type avfall som dumpes er muddermasser etter mudring av elveløp og havner, og tildels utrangerte fartøyer (Norge og Island). Det er kun Norge som forbrenner industriavfall i Nordsjøen. Dette vil imidlertid opphøre snarest mulig og senest innen utgangen av 1989.

Totalt ble det i 1985 i Nordsjøen dumpet:

Industriavfall: 3,8 mio. tonn

Kloakkslam: 5,0 mio. tonn

Bakgrunn for ytterligere vedtak.

De nordiske land fremmet et forslag i Oslokommisjonen i juni 1987 om opphør i dumping av industriavfall og kloakkslam, samt et forslag om opphør av forbrenning av avfall til havs, innen utgangen av 1991. Forslagene oppnådde imidlertid ikke tilstrekkelig tilslutning til å bli vedtatt.

Selv om dumping og forbrenning av avfall ikke er blant de største kildene til havforurensning, er det metoder de nordiske land mener bør avskaffes. Sålenge det er anledning til å dumpe avfallet i havet hindrer det utviklingen av nye metoder for resirkulering, gjenvinning og andre landbaserte alternativer. Det er usikkerhet om langtidsvirkningene av dumping og forbrenning av avfall til havs. Samtidig er dette metoder som politisk har symbolisert forurensningen av havet.

De nordiske land gjentok derfor sine krav om opphør i dumping av industriavfall og kloakkslam og forbrenningen av avfall i Nordsjøen, på den andre ministerkonferansen om forurensningen av Nordsjøen (Nordsjøkonferansen), i november 1987. Det ble oppnådd betydelige fremskritt på konferansen